

การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงาน
วิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

The Development Learning Innovation by Academics Presentation Process
Based Learning for Hotel and Tourism Student Faculty of Social Sciences,
Srinakharinwirot University

เศรษฐวัสฎ์ พรหมสิทธิ์¹
Sedtawat Prommasit¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐาน โดยศึกษากับนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 90 คน โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน แบบทดสอบ และแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยกระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานมีองค์ประกอบคือ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา เครื่องมือในการค้นคว้า และผู้ทรงคุณวุฒิ กระบวนการเรียนการสอน มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สอนแบบบรรยายอย่างมีส่วนร่วม 2) การกระตุ้นให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ 3) การให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) การถามตอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 80/80 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ระดับมาก **คำสำคัญ:** การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้, การท่องเที่ยวและการโรงแรม, การเรียนรู้โดยการนำเสนอผลงานทางวิชาการเป็นฐาน

Abstract

This research aims to develop innovative learning for learners using the academic presentation process as a base. By studying with students in the Faculty of Tourism and Hospitality in the 4th year of the Faculty of Social Sciences Srinakharinwirot University, 90 students, using teaching and learning processes, quizzes and questionnaires as research tools. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, value that the research results showed. The teaching and learning model are based on the process of presenting academic work, consisting of instructors, learners, content,

---

¹ Faculty of Business administration for society, Srinakharinwirot University, Corresponding Author, Email Address: sedtawat@g.swu.ac.th

research tools. And qualified the teaching and learning process consisted of 4 steps, namely 1) participatory lecture teaching 2) stimulation of new knowledge 3) continuous counseling 4) question-and-answer from experts. by the developed teaching style Efficient 80/80, the learning outcomes of the learners increased significantly at the 0.001 level and the satisfaction level of the learners was at a high level.

Keywords: The Development Learning Innovation, Hotel and Tourism, Academics Presentation Process Based Learning

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอนอย่างมาก โดยได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการคือ “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งนับเป็นการศึกษาพัฒนาคนในทุกด้าน ผู้รับการศึกษาจึงจะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ” นับว่าเป็นนโยบายการศึกษาที่ตระหนักในความแตกต่างระหว่างบุคคลและเป็นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้อันของผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น

ในฐานะที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่มุ่งเน้นพันธกิจหลักสำคัญ 4 ด้านเพื่อตอบสนองการพัฒนาชาติ ประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมถึงวิสัยทัศน์ในการมุ่งสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยวิจัยสังคม” นั้น ส่งผลให้มหาวิทยาลัยฯ ตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ ตามความต้องการของสังคมและประเทศ พัฒนาทักษะในการวิจัยและค้นคว้า การเสริมสร้างทักษะของผู้นำเชิงวิชาการและการวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมหรือชุมชน และเพื่อผลิตบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงวิชาชีพด้านการบริการที่พร้อมทั้งความรู้ทางวิชาการในศาสตร์วิชาชีพ ทักษะเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนมีจิตสำนึกสาธารณะและคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบธุรกิจที่คำนึงถึงสังคมและประเทศชาติเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ คือ 1) มีศักยภาพทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและสภาพแวดล้อมด้านการดำเนินธุรกิจตามกฎหมายอาเซียน 2) มีความรู้ ความสามารถ และนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ที่เอื้อต่อการพัฒนาและบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม และ 3) มีคุณธรรม จริยธรรม ขยันหมั่นเพียร มีจิตสำนึกในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

ในการนำเสนอด้วยวาจา คุณสมบัติอันเป็นลักษณะประจำตัวของผู้นำเสนอ ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญของความสำเร็จในการนำเสนอ เพราะคุณสมบัติของผู้นำเสนอจะมีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวชักจูงให้เกิดความสนใจ ความไว้วางใจ เชื่อถือ และการยอมรับได้มาก เท่ากับหรือมากกว่าเนื้อหาที่นำเสนอ โดยผู้นำเสนอที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ จะมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีบุคลิกดี 2) มีความรู้อย่างถ่องแท้ 3) มีความน่าเชื่อถือไว้วางใจ 4) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 5) มีภาพลักษณ์ที่ดี 6) มีน้ำเสียงชัดเจน 7) มีจิตวิทยาโน้มน้าวใจ 8) มีความสามารถใน

การใช้สโตนทัศน์อุปกรณ์ 9) มีความช่างสังเกต และ 10) มีไหวพริบปฏิภาณในการคำถามดี ดังนั้น การสร้างงานนำเสนอที่ดีต้องมีแบบแผน ต้องเตรียมการ ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เริ่มต้นจากจุดประสงค์ในการนำเสนอว่าจะนำเสนอเรื่องอะไร ใครเป็นผู้รับฟัง มีกลุ่มเป้าหมายที่ท่าน ใช้อุปกรณ์ใดในการนำเสนอ ฯลฯ สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือ ต้องมีระบบตรวจสอบการรับฟังว่าผู้ฟังมีความเข้าใจถูกต้องตรงกับที่เราเสนอ เพียงใด (กฤติยา พลหาญ, 2559)

ด้วยเหตุดังกล่าวมานี้ กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการจึงต้องทำให้นิสิตได้ฝึกฝนและเตรียมความพร้อมทั้งด้านวิชาการ และบุคลิกภาพ พร้อมทั้งทักษะการใช้สื่อต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เรียนภายหลังจากการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

วิจารณ์ พานิช (2555, น. 16-21) ได้กล่าวถึง ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่าสาระวิชามีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนักเรียน โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจ ในเนื้อหา วิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และการสื่อสารและการร่วมมือ

2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยียุคใหม่ ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยี

3. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จนักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และ เป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และ ความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) และ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

2. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ

การจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ยึดกรอบของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Standards)

1.1 การใช้ข้อมูลความจริงจากกระบวนการสังเกต ตั้งประเด็นคำถามจากแหล่งเรียนรู้ชุมชน เชื่อมโยงไปสู่สาระการเรียนรู้รายวิชา

1.2 การบูรณาการความรู้ และความซับซ้อนของเนื้อหาสาระ

1.3 การสร้างทักษะการสืบค้น รวบรวมความรู้

1.4 การสร้างความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกมากกว่าแบบผิวเผิน

1.5 การสร้างความเชี่ยวชาญตามความถนัดและสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1.6 การใช้หลักการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพระดับสูง

2. ระบบการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 (Assessment of 21st Century Skills)

2.1 สร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ (ความรู้ ความถนัดสาขาอาชีพ ทักษะคิด การทำงานและอาชีพ)

2.2 นำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงการแก้ไขงาน (เครื่องมือวัดผลตามสภาพจริงการปฏิบัติ ทักษะคิด และความรู้)

2.3 ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (คลังข้อสอบระบุตัวชี้วัดมาตรฐานรายวิชา ระดับชั้นนพถุติกรรม)

2.4 สร้างและพัฒนากระบวนแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) และเส้นทางการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ (Career Path) ของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานและมีคุณภาพ

3. ระบบหลักสูตรและการสอนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Curriculum & Instruction)

3.1 สอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary: ความรู้ที่ได้จากหลายสาขาวิชาประกอบกัน) ของวิชาแกนหลัก

3.2 สร้างโอกาสที่จะประยุกต์ทักษะเชิงบูรณาการข้ามสาระเนื้อหา และสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน (Competency-based)

3.3 สร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน การเรียนรู้แบบสืบค้น และวิธีการเรียนจากการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based)

3.4 บูรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) จากชุมชนเข้ามาใช้ในโรงเรียนตามกระบวนการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning: PBL

4. ระบบการพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development)

4.1 ฝึกฝนทักษะความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการ

- 4.2 ใช้มิติของการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย
- 4.3 ผักฝนทักษะความรู้ความสามารถในเชิงลึกเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดแบบวิจารณ์ญาณ
- 4.4 สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนได้ทั้งรูปแบบการเรียนรู้ สติปัญญา จุดอ่อน จุดแข็ง ในตัวผู้เรียนและสามารถวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน
- 4.5 พัฒนาความสามารถที่สูงขึ้น นำไปใช้สำหรับการกำหนดกลยุทธ์และจัดประสบการณ์ทางการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับบริบททางการเรียนรู้
- 4.6 ประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างทักษะและเกิดการพัฒนาการเรียนรู้
- 4.7 แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้ โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสาร
5. ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environment)
  - 5.1 สร้างสรรค์แนวปฏิบัติทางการเรียน การรับการสนับสนุนจากบุคลากรและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกื้อหนุน เพื่อช่วยให้การเรียนรู้การสอนบรรลุผล
  - 5.2 สนับสนุนทางวิชาชีพแก่ชุมชนทั้งในด้านการให้การศึกษา การมีส่วนร่วม การแบ่งปันสิ่งปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกันรวมทั้งการบูรณาการหลอมรวมทักษะหลากหลายสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน
  - 5.3 สร้างผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการเรียนรู้แบบโครงงาน
  - 5.4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีเครื่องมือหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการ

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไปนั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาทักษะของผู้เรียนด้วยกระบวนการ วิธีการสอน การประเมินผล รวมถึงการปรับใช้รูปแบบการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบประสานกันอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย

3.1 วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (Self-Study Method)

วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิชาด้วยตนเอง ได้แก่ การศึกษาจากหนังสือและการศึกษานอกสถานที่ การสอนวิธีนี้บางครั้งเรียกว่าวิธี Problem Solving หรือ Discovery Method

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง 1) เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและการแนะนำของครู และ 2) เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาด้วยการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย และหาข้อสรุป

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง ประกอบด้วย 1) จัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ หรืออาจเป็นผู้เรียนคนเดียวศึกษาค้นคว้าตามลำพัง 2) ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายและให้คำแนะนำให้มีการร่วมมือกันในการวางแผนที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ ดูแลและให้ความช่วยเหลือในการศึกษาของนักเรียนแต่ละคน จัดหาและเสนอแนะแหล่งความรู้ ได้แก่ วัสดุ หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่นักเรียนต้องใช้ รวมทั้งอาจแนะนำให้หาความรู้ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลภายนอกโรงเรียน และ 3) หลังการแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว นักเรียนจึงเขียนรายงานผลการวินิจฉัยปัญหา

ข้อดีของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง คือ 1) เป็นการสอนที่พัฒนาความงอกงามทางด้านสติปัญญา ส่งเสริมนิสัยในการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจ การเลือกวิธีแก้ปัญหา 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักที่จะควบคุมการทำงานของตนเองได้ 3) เสริมสร้างนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และความรับผิดชอบตนเอง 4) เป็นวิธีที่มุ่งเน้นที่ผล การเรียนรู้ด้วยตนเอง มิใช่เรียนรู้จากการสอนของครู

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง คือ 1) วิธีนี้อาจจะไม่ได้ผล ถ้าผู้เรียนขาดความรับผิดชอบและไม่ตั้งใจจริง และ 2) การเรียนรู้ที่เกิดกับนักเรียนอาจใช้เวลาไม่เท่ากัน จึงยากแก่การประเมินผล

3.2 การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Method)

การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ หรือความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ในลักษณะที่ผู้เรียนจะเผชิญกับปัญหา ซึ่งในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ผู้เรียนจะใช้กระบวนการที่ตรงกับธรรมชาติของวิชาหรือปัญหานั้น เช่นผู้เรียนจะศึกษาปัญหาทางชีววิทยา ก็จะใช้วิธีเดียวกับกับนักชีววิทยาศึกษา หรือผู้เรียนจะศึกษาปัญหาประวัติศาสตร์ ก็จะใช้วิธีการเช่นเดียวกับนักประวัติศาสตร์ศึกษา ดังนั้น จึงเป็นวิธีจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ เหมาะสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่ก็สามารถใช้กับวิธีอื่นๆ ได้ในการแก้ปัญหา ผู้เรียนจะต้องนำข้อมูลทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ หรือเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบเน้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบหรือความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะใช้วิธีการหรือกระบวนการต่างๆ ที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพและตรงกับธรรมชาติของวิชา หรือปัญหา ดังนั้นจึงมีผู้นำเสนอวิธีการการจัดการเรียนรู้ไว้หลากหลาย เช่น การแนะนำให้ผู้เรียนพบหลักการทางคณิตศาสตร์ด้วยตนเองโดยวิธีอุปนัย การที่ผู้เรียนใช้กระบวนการแก้ปัญหาแล้วนำไปสู่การค้นพบ มีการกำหนดปัญหา ตั้งสมมติฐานและรวบรวมข้อมูล ทดสอบสมมติฐานและสรุปข้อค้นพบ ซึ่งอาจใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการทดลองด้วย การที่ผู้สอนจัดโปรแกรมไว้ให้ผู้เรียนใช้การคิดแบบอุปนัยและนิรนัยในเรื่องต่างๆ ก็สามารถได้ข้อค้นพบด้วยตนเอง ผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้วิธีหรือกระบวนการที่เหมาะสม

จากเหตุผลดังกล่าว ขั้นตอนการเรียนรู้จึงปรับเปลี่ยนไปตามวิธีหรือรอบกระบวนการต่างๆ ที่ใช้ แต่ในที่นี้จะเสนอผลการพบความรู้ ข้อสรุปใหม่ ด้วยการคิดแบบอุปนัยและนิรนัย

การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สนใจที่จะศึกษาบทเรียน
  2. ขั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย
    - 2.1 ผู้สอนใช้วิธีจัดการเรียนรู้ แบบอุปนัยในตอนแรก เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบข้อสรุป
    - 2.2 ผู้สอนใช้วิธีจัดการเรียนรู้ แบบนิรนัย เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อสรุปที่ได้ในข้อ 2 ไปใช้เพื่อเรียนรู้หรือค้นพบข้อสรุปใหม่ในตอนที่สอง โดยอาศัยเทคนิคการซักถาม โต้ตอบ หรืออภิปราย เพื่อเป็นแนวทางในการค้นพบ
    - 2.3 ผู้เรียนสรุปข้อค้นพบหรือความคิดรวบยอดใหม่
  3. ชี้นำไปใช้ ผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอแนวทางการนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหา อาจใช้วิธีการให้ทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริงหรือไม่
1. ช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผล
  2. ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบสิ่งที่ค้นพบได้แน่นอนและเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
  3. ผู้เรียนมีความมั่นใจ เพราะได้เรียนรู้สิ่งใหม่อย่างเข้าใจจริง
  4. ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านความคิด
  5. ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง
  6. ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ความพึงพอใจในตนเองต่อการเรียนสูง

7. ผู้เรียนรู้วิธีสร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น การหาข้อมูล การวิเคราะห์และสรุปข้อความรู้
8. เหมาะสมกับผู้เรียนที่ฉลาด มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีแรงจูงใจสูง

3.3 การจัดการเรียนรู้แบบนिरหัย (Deductive Method)

กระบวนการที่ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ทฤษฎี หลักเกณฑ์ ข้อเท็จจริงหรือข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ในบทเรียน จากนั้นจึงให้ตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่าง หรืออาจให้ผู้เรียนฝึกการนำทฤษฎี หลักการ หลักเกณฑ์ กฎหรือข้อสรุปไปใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย หรืออาจเป็นหลักลักษณะให้ผู้เรียนหาหลักฐานเหตุผลมาพิสูจน์ยืนยันทฤษฎี กฎหรือข้อสรุปเหล่านั้น การจัดการเรียนรู้แบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ และมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ ทฤษฎี ข้อสรุปเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง การสอนแบบนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นการสอนจากทฤษฎีหรือกฎไปสู่ตัวอย่างที่เป็นรายละเอียด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแบบนिरหัยมีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. ขั้นกำหนดขอบเขตของปัญหา เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการเสนอปัญหาหรือระบุสิ่งที่สอนในแง่ของปัญหา เพื่อช่วยผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะหาคำตอบ ปัญหาที่จะนำเสนอควรเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของชีวิตและเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน
2. ขั้นแสดงและอธิบายทฤษฎี หลักการ เป็นการนำเอาทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปที่ต้องการสอนมาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทฤษฎี หลักการนั้น
3. ขั้นใช้ทฤษฎี หลักการ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะเลือกทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุป ที่ได้จากการเรียนรู้นำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ได้
4. ขั้นตรวจสอบและสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะตรวจสอบและสรุปทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปหรือนิยามที่ใช้ว่าถูกต้อง สมเหตุสมผลหรือไม่ โดยอาจปรึกษาผู้สอน หรือค้นคว้าจากตำราต่างๆ หรือจากการทดลอง ข้อสรุปที่ได้พิสูจน์หรือตรวจสอบว่าเป็นจริง จึงจะเป็นความรู้ที่ถูกต้อง
5. ขั้นฝึกปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุป พอสมควรแล้ว ผู้สอนเสนอสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนฝึกนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่หลากหลายประโยชน์
  1. เป็นวิธีการที่ช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้ง่าย รวดเร็วและไม่ยุ่งยาก
  2. ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่มากนัก
  3. ฝึกให้ผู้เรียนรู้ได้นำเอาทฤษฎี หลักการ กฎ ข้อสรุปหรือนิยามไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ
  4. ใช้ได้ผลดีในการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะศึกษาและคณิตศาสตร์
  5. ฝึกให้ผู้เรียนมีเหตุผล ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยไม่มีการพิสูจน์ให้เห็นจริง

3.4 วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง (Laboratory Method)

วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง เป็นวิธีสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือทำการทดลองค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประสบการณ์ตรง วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองแตกต่างจากวิธีสอนแบบสาธิต คือ วิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองผู้เรียนเป็นผู้กระทำเพื่อพิสูจน์หรือค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ส่วนวิธีสอนแบบสาธิตนั้นครูหรือนักเรียนเป็นผู้สาธิตกระบวนการและผลที่ได้รับจากการสาธิต เมื่อจบการสาธิตแล้วผู้เรียนต้องทำตามกระบวนการและวิธีการสาธิตนั้น

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลองค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อส่งเสริมการใช้ประสบการณ์ตรงในการแก้ปัญหา
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าแทนการจดจำจากตำรา

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลอง

1. ชี้แจงล้าหน้า
2. ชี้แจงเตรียมดำเนินการ
3. ชี้แจงดำเนินการทดลอง
4. ชี้แจงเสนอผลการทดลอง
5. ชี้แจงอภิปรายและสรุปผล

ข้อดีของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือทดลอง

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของการปฏิบัติการหรือทดลอง
2. เป็นการเรียนรู้จากการกระทำ หรือเป็นการเรียนรู้จากสภาพจริง
3. เสริมสร้างความคิดในการหาเหตุผล
4. เป็นการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
5. เป็นการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสหลายด้าน
6. การปฏิบัติการหรือทดลอง นอกจากช่วยเพิ่มความเข้าใจในการเรียนรู้แล้ว ยังทำให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนเพราะได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือทดลอง

1. ผู้เรียนทุกคนต้องมีโอกาสใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์ต่างๆ กันจึงจะได้ผลดี
2. ต้องมีการควบคุมความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ
3. ต้องมีเวลาในการเตรียมจัดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์การทดลองอย่างเพียงพอ
4. ต้องใช้งบประมาณมาก เนื่องจากเครื่องมือเครื่องใช้ในการทดลองมีราคาแพง หากไม่เตรียมการสอนที่ดีพอ ผลที่ได้จะไม่คุ้มค่า
5. ต้องกำหนดสัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อพื้นที่ที่ปฏิบัติการหรือทดลองให้เหมาะสม โดยปกติแล้ววิธีสอนแบบปฏิบัติการหรือการทดลองทำได้กับนักเรียนจำนวนน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนก สมววรรณ, สุพจน์ นิตยวิวัฒน์ และมนต์ชัย เทียนทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยแบบคู่คิดอัจฉริยะสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงไวยากรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ ประการแรก เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนใช้คอมพิวเตอร์ช่วยแบบคู่คิดอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงไวยากรณ์ โดยการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับทักษะของนักศึกษา ประการที่สอง เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษด้านทักษะการเขียน ประการที่สาม เพื่อวิเคราะห์จำแนกผู้เรียน ทำให้การจัดแนวการสอนและกิจกรรมมีประสิทธิภาพสูงสุด ประการที่สี่ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้บทเรียน และ ประการที่ห้า เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยแบบคู่คิดอัจฉริยะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 240 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 54 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 18 คน ตามระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสะสม วิชาภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 4 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ซึ่งแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ 1) การสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยแบบคู่คิดอัจฉริยะ ซึ่ง

พัฒนาตาม รูปแบบการสอนของ เนิร์ค แอนด์ กุสตาฟสัน (Knirk and gustafson model) 2) การทดลองใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยแบบ คู่คิดอัจฉริยะ ซึ่งการวิจัยระยะที่ 2 ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One group pretest posttest design ผลการวิจัยพบว่า 1) โดยภาพรวม ผู้เรียนมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น 2) ผลสัมฤทธิ์ ของการทดสอบหลังเรียนโดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยแบบคู่คิดอัจฉริยะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า t ที่ ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 54.73 ซึ่งสูงกว่าค่า tวิกฤตที่ ระดับ .05 ชั้นความเป็นอิสระ (df = 53) มีค่าเท่ากับ 1.6741 3) การวิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้ พบว่า เมื่อเวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ (7 วัน) ผู้เรียนทำคะแนนลดลง ร้อยละ 8.04 และเมื่อเวลาผ่านไป 30 วัน คะแนนลดลงร้อยละ 26.23 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 4) การ วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผล พบว่า ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.72 คิดเป็นร้อยละ 72.00 แสดงว่า การเรียนโดย การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยแบบคู่คิดอัจฉริยะ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศิรินทร์ธาร โคตรสิงห์, ประวิต เอราวรรณ์ และมณูญ ศิวารมย์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับพัฒนาทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อ พัฒนาทักษะ กระบวนการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนารูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และ สทนากลุ่ม จากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ 2) การทดลองใช้รูปแบบการสอน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวสง่างามเจริญวิทย์ จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 3) แบบประเมิน พฤติกรรมทางการเรียน และ 4) แบบวัดเจตคติต่อการ เรียนวิทยาศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test ผลการวิจัย ปรากฏว่า 1) รูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1.1) ลำดับขั้นการสอน 1.2) หลักการของการปฏิสัมพันธ์ 1.3) หลักการของการตอบสนอง 1.4) ระบบการสนับสนุนการ เรียนการสอน 2) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบ การสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนนี้มีพฤติกรรมทางการเรียน ดีขึ้น 4) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนมีเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ดีขึ้น

ดรณนภา นาชัยฤทธิ์, อนิรุทธ์ สติมัน, ฐาปนีย์ ธรรมเมธา และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2559) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการ เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียน เรียนใน รายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคปลายปีการศึกษา 2556 จำนวน 37 คน ซึ่งได้มา จากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบสอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับ นักศึกษา 3) รูปแบบการเรียน การสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 4) แบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนแบบ ผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 5) แผนการจัดการเรียนรู้ 6) บทเรียนออนไลน์รายวิชานวัตกรรม

และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยใช้ระบบ บริหารการจัดการเรียนการสอน (LMS) 7) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบ 8) แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 9) แบบวัดการคิดแก้ปัญหา 10) แบบประเมินความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา มีชื่อารูปแบบการเรียนการสอน “BLCC 7 STEPS MODEL” มีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน กรณีศึกษาเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2) กระบวนการ ประกอบด้วย ชั้นปฐมนิเทศ ชั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ร่วมกันศึกษากรณีศึกษา ขั้นที่ 2 ร่วมกันวินิจฉัยปัญหาโดยการระดมสมอง ขั้นที่ 3 สร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้/เปลี่ยนแปลงความรู้ ขั้นที่ 5 ประเมินผลทางเลือกและระบุความเป็นไปได้ ขั้นที่ 6 สรุปและรายงานผล ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงานและประเมินผลการวัดและประเมินผล 3) ปัจจัยนำออก ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 4) ผลป้อนกลับ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนา ขึ้น มีความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 และการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วน ความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.41, S.D. = 0.37) และความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ กรณีศึกษาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.09, S.D. = 0.54)

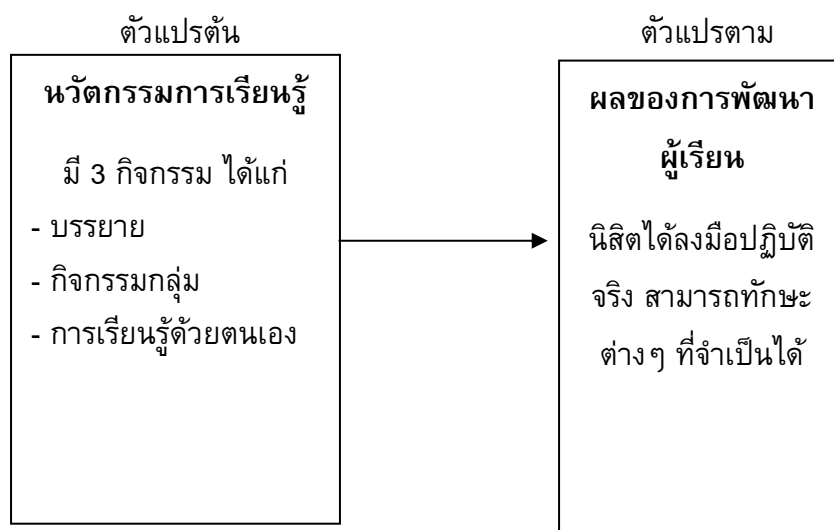
ชิติรัตน์ รุ่งเจริญเกียรติ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีความสามารถทางปัญญาต่างกัน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความสามารถทางปัญญาต่างกัน 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความสามารถทางปัญญาต่างกัน 3) เพื่อรับรองรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความสามารถทางปัญญาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา วิชาไทย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 90 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ตามการจัดกลุ่มทางปัญญาดตามแนวคิดของการ์ตเนอร์ ดังนี้ 1) กลุ่มปัญญาที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ 2) กลุ่มปัญญาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล และ 3) กลุ่มปัญญาที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ จำนวนกลุ่มละ 30 คน ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (QSCCA Model) มีองค์ประกอบคือ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาทรัพยากรการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน กระบวนการเรียนการสอน มี 5 ขั้นตอนคือ 1) สงสัย ไคร้รู้ (Learning to Question : Q) 2) สืบเสาะ ค้นคว้า(Learning to Search : S) 3) สื่อสารสัมพันธ์ (Learning to Communicate : C) 4) สรุป สร้างความรู้ใหม่(Learning to Construct : C) สร้างสรรค์

ประยุกต์(Learning to Apply : A) โดยที่รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (QSCCA Model) ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.70/86.84 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. หลังการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (QSCCA Model) นักศึกษาที่มีความสามารถทางปัญญาต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (QSCCA Model) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้นวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐาน

1. ดำเนินการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้กับนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว และการโรงแรม ชั้นปีที่ 4 จำนวน 90 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดฝึกการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการหาประสิทธิภาพชุดฝึกการเรียนการสอนโดยใช้สูตร E_1 / E_2

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลนวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการ

เป็นฐาน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้นิสิตที่เข้าร่วมการทดลอง โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) แบบเฉพาะเจาะจง (purposive selection) จำนวน 20 คน คละกันทั้งชายหญิงและกลุ่มผลการเรียนสูงและต่ำ และใช้การเก็บแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่เข้าร่วมการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์สรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) และใช้ใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การแปลผลจากแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยมาก/มีความรู้ความเข้าใจน้อยมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย/มีความรู้ความเข้าใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายถึง ความพึงพอใจมาก/มีความรู้ความเข้าใจมาก

ค่าเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด/มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน

ประเด็น	N	Median	Mean	SD	Difference (หลัง-ก่อน)	Wilcoxon signed rank test	P-value	
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวโน้มการท่องเที่ยวในยุคโลกาภิวัตน์	ก่อนการฝึกอบรม	90	2.00	1.96	0.43	1.15	21.42	< .0001
	หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.11	0.45			
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ	ก่อนการฝึกอบรม	90	2.00	2.30	0.64	0.98	14.16	< .0001
	หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.28	0.48			
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบทความวิชาการ	ก่อนการฝึกอบรม	90	1.00	1.50	0.68			

ประเด็น	N	Median	Mean	SD	Difference (หลัง- ก่อน)	Wilcoxon signed rank test	P-value
หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.19	0.51	1.69	18.05	< .0001
4. ทักษะการเขียนผลงานทางวิชาการ							
ก่อนการฝึกอบรม	90	1.00	1.49	0.60	1.63	18.50	< .0001
หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.11	0.48			
5. ทักษะการใช้เครื่องมือทางการบริหารจัดการในการวิเคราะห์							
ก่อนการฝึกอบรม	90	1.00	1.93	0.59	1.16	16.63	< .0001
หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.09	0.43			
6. ทักษะการนำเสนองานแบบเป็นทางการ							
ก่อนการฝึกอบรม	90	2.00	2.08	0.57	1.18	14.49	< .0001
หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.25	0.54			
7. ทักษะการพูดและตอบข้อซักถาม							
ก่อนการฝึกอบรม	90	2.00	2.11	0.57	1.14	14.76	< .0001
หลังการฝึกอบรม	90	3.00	3.25	0.49			

จากตารางที่ 1 พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนภาพหลังจากการเรียนของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในทุกด้าน

2. ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนพบว่า ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐาน ประสิทธิภาพ 80.13 / 80.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เรียนภายหลังจากการเรียนโดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐานของนิสิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตารางที่ 2 แสดงความพึงพอใจจากการจัดการเรียนการสอน

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. การดูแลเอาใจใส่ในการเรียนการสอนเพียงพอ	3.10	0.59	มาก
2. การให้คำปรึกษาในการทำผลงานวิชาการ	3.35	0.62	มากที่สุด
3. ความพร้อมของสื่อในการเรียนการสอน	2.88	0.60	มาก
4. ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดนำเสนอผลงาน	2.81	0.68	มาก
5. คำถามและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประโยชน์	3.20	0.58	มาก
6. ควรมีการจัดกิจกรรมนี้อีกในปีต่อไป	3.53	0.57	มากที่สุด
7. จำนวนสมาชิกในกลุ่มมีความเหมาะสม	3.33	0.61	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมระยะเวลาในการจัดทำบทความทางวิชาการ	3.24	0.56	มาก
9. ความพึงพอใจโดยรวมกับการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้	3.11	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก และมีระดับความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด 3 เรื่องได้แก่ ควรมีการจัดกิจกรรมนี้อีกในปีต่อไป การให้คำปรึกษาในการทำผลงานวิชาการ และจำนวนสมาชิกในกลุ่มมีความเหมาะสม ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนใช้กระบวนการนำเสนอผลงานวิชาการเป็นฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ศึกษาในประเด็นที่สนใจ รวมถึงการฝึกหัดให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการนำเสนอ การคิดวิเคราะห์ รวมถึงการจับตอข้อซักถามจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในศาสตร์ของการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ ตรุณนภา นาชัยฤทธิ์, อนิรุทธ์ สติมัน, ฐาปนีย์ ธรรมเมธา และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียน เรียนในรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคปลายปีการศึกษา 2556 จำนวน 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบสอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับ นักศึกษา 3) รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 4) แบบ ประเมินรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 5) แผนการ จัดการเรียนรู้ 6) บทเรียนออนไลน์วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา โดยใช้ระบบ บริหารการจัดการเรียนการสอน (LMS) 7) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วย

รูปแบบ 8) แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 9) แบบวัดการคิดแก้ปัญหา 10) แบบประเมินความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนา ขึ้น มีความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 และการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วน ความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.41, S.D. =0.37) และความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.09, S.D. = 0.54)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

- 1) ผู้สอนจะต้องเตรียมผู้เรียนให้มีองค์ความรู้ในศาสตร์นั้นๆ อย่างเพียงพอ ที่จะให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการคิดรูปแบบนวัตกรรมใหม่ๆ ในศาสตร์ของตัวเอง
- 2) ผู้สอนต้องจัดเตรียมรายละเอียด วิธีการเรียนการสอน การประเมินผล และชี้แจงให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจก่อนทำการเรียนการสอน
- 3) ผู้สอนต้องจัดเวลาให้เพียงพอแก่การให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม รวมถึงการช่วยปรับแก้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม เพื่อดูความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2560

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กนก สมะวรรณนะ, สุพจน์ นิตยวิสุวัฒน์ และมนต์ชัย เทียนทอง. (2554). การพัฒนารูปแบบการเพิ่มพูนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงไวยากรณ์ โดยใช้กลยุทธ์คู่คิดอัจฉริยะ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(2), 47-56.

กฤติยา พลหาญ. (2559). *การนำเสนอผลงานที่ดีควรทำอย่างไร*. ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2560, จาก http://krukikz.com/mobile/index.php?option=com_content&view=article&id=108&Itemid=164

ดร.ณนภา นาชัยฤทธิ์, อนิรุทธ์ สติมัน, ฐาปนีย์ ธรรมเมธา และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2559). การพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ การคิดแก้ปัญหา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์/ศึกษาศาสตร์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(3), 78-95.

ธิดิรัตน์ รุ่งเจริญเกียรติ. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความสามารถทางปัญญาต่างกัน. *Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(2), 1704-1718.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

ศิรินทร์ธาร โดตรสิงห์, ประวิต เอราวรรณ์ และมณูญ ศิวารมย์. 2557. การพัฒนารูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับพัฒนาทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา*, 11(2), 40-52.